

[Aksel Larsen.]

hedens regnskab kan være meget stor. Uden effektiv kontrol fra myndighedernes side vil selvkontrollen være alt andet end vandtæt. Den selvkontrollerende virkning vil være en tendens, men dens virkning vil afhænge af myndighedernes efterkontrol. Der må altså være et kontrolapparat med de fornødne beføjelser og kontrolmuligheder, men et sådant synes ikke forudset i lovforslaget, hvis koncipist endda, som det fremgår af fremsættelsen, nærmest forestiller sig, at der ikke engang bliver tale om personaleforøgelse til administrationen af en omsætningsafgift, der skal indbringe ca. 5 milliarder kr. om året.

Måske vil man indvende, at den gevinst, der kan opnås ved at unddrage sig betalingen af en del af afgiften, ikke er så betydelig, at den kan friste mange til at løbe risikoen og til at gøre arbejdet med at føre urigtige regnskaber. I så fald glemmer man, at en virksomheds omsætning og indehaverens fortjeneste står i et direkte forhold til hinanden, og at hvis man kan holde den omsætning, man opgiver, nede, kan man også holde en del af sin indkomst ude fra selvangivelsen. Omvendt: der må være overensstemmelse mellem den omsætning, der opgives til toldmyndighederne, og den skattepligtige indkomst, der opføres på selvangivelsen. Den skatteyder, der hidtil på grund af ligningsmyndighedernes ineffektive kontrol har selvangivet for lille indkomst, er næsten tvunget til, hvis merværdiomsen indføres, at opgive for lille omsætning; ellers må han regne med at få en alvorlig skattesag på halsen for sit skattesnyderi i de foregående år. Hvis man virkelig engang får indført en merværdioms med et effektivt kontrolsystem, som bevirker, at virksomhederne, at erhvervslivet, er nødt til at føre korrekte regnskaber og svare afgift i forhold til deres omsætning, skulle man måske overveje, hvis dette bliver tilfældet, samtidig at give generel amnesti til alle hidtidige skattesnydere for ikke ligefrem at tvinge erhvervslivet til i mange tilfælde alligevel at forsøge, om man ikke kan klare sig med urigtige regnskaber og anmeldelser.

Jeg forudsætter, at der, hvis vi får merværdiomsen, skal etableres samarbejde mellem de myndigheder, der administrerer

omsætningsafgiften, og ligningsmyndighederne. Jeg benytter lejligheden til at spørge, om et sådant samarbejde allerede er etableret, og om det fungerer. Jeg tilføjer, at jeg nærer frygt for, at svaret må blive benægtende. Så vidt jeg er informeret, blev der for nogle år siden rettet en henvendelse fra tolddepartementet til skattedepartementet. I denne henvendelse gjorde man opmærksom på, at kontrollen med forbrugsbeskatningen gav toldvæsenet en betydelig indsigt i mange skatteydende virksomheders omsætning og derved også mulighed for at bedømme deres fortjenester. Dette materiale var man særdeles villig til at stille til rådighed for skattedepartementet, hvorfor man afventede nærmere. Det er vel nok sandsynligt, at den højtærede minister ikke har været bekendt hermed. Det er imidlertid en kendsgerning, at tolddepartementet ikke har hørt nærmere fra skattedepartementet, og jeg tilfælder mig at foreslå, at det bliver undersøgt, hvorfor skattedepartementet ikke har reageret på tolddepartementets henvendelse, hvorfor man ikke ønskede at gøre brug af materialet, der kunne sikre statskassen større skatteindtægter.

Jeg synes også, det ville være en god idé at få de hindringer ryddet af vejen, der åbenbart er til stede for et godt og gnidningsfrit samarbejde mellem de to departementer, finansministeren er chef for. Jeg vil naturligvis ikke med disse bemærkninger sige, at der slet ikke står noget i lovforslaget om kontrol fra myndighedernes side. Der står i § 26, at toldvæsenet er berettiget til at foretage eftersyn i virksomhedernes lokaler, efterse varebeholdninger, forretningsbøger o. s. v. Der står i § 27, at leverandører til registreringspligtige virksomheder skal give toldvæsenet oplysninger, vel at mærke på begæring, og at det samme gælder alle erhvervsdrivende samt også offentlige myndigheder. Det er bestemmelser, der nærmest svarer til visse bestemmelser i kontrolloven for indkomstbeskatning, bestemmelser, der har vist sig at være af meget ringe værdi i praksis. Kontrollen med selvangivelserne er effektiv, for så vidt det drejer sig om lønindtægter o. lign., fordi skattevæsenet obligatorisk modtager oplysninger om hver eneste lønmodtagers indkomster, men den er det modsatte af effektiv for alle ikke-lønmodtagere. Medmindre den kontrol, der